

SRJ K. H. PATIL.—(Minister for Agriculture and Forests) : I state as follows.

It is a fact that a few months back wild elephants from the forest caused some damages to crops in Banasavally and Marhally villages near Gendehally in Belur Taluk. Paddy crop standing in the fields of seven villagers were damaged. It is estimated that about 55 pallas of paddy was destroyed. The elephants were scared away by the villagers and thereafter so far there has been no recurrence of such incidents.

It is inevitable that agricultural fields in the vicinity of Ghat forests in which migratory movement of elephants take place visited by elephants on occasions. Whenever such occurrences are brought to the notice of Forest Department, they arrange to scare away the elephants.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್.—ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಬತ್ತದ ಬೆಳೆ, ಬಾಳೆ ತೋಟ, ಕಾಫಿ ತೋಟ ಮುಂತಾದವು ಆನೆಗಳು ಹಾಳುಮಾಡುವ, ಅದರ ಅಂದಾಜು ನಷ್ಟ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಈ ರೀತಿ ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಇದೇ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಲಾಖೆಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕೂಡಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆನೆಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವ ಸ್ಕ್ವಾಡ್ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲದೆ, ನಾವು ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬಂದು ಓಡಿಸುವಾಗ ಬೆಳೆ ವಗೈರ ಹಾಳುಮಾಡಿರುತ್ತವೆ. ಇಲಾಖೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದರಿಂದ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಬಾನಸಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಮಾರಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 2 ಬಡ ಸಂಸಾರಗಳಿವೆ, ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಗತಿಕರು, ಅವರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮೊದಲೇ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಇಲಾಖೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ೫೫ ಪಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರ ಕೊಡುವುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಎಸ್ಪಿ.ಎಂ.ಎಂ. ಮಾಡಿ ೫೫ ಪಲ್ಲ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಹಾನಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು. ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎರಡುಮೂರು ಕಡೆ ಹೀಗಾಗಿರುವ ಉದಾಹರಣೆ ಇದೆ. ತಕರಾರು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ, ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದು ದುರ್ದೈವ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದಂತೆ ಈ ಕಾಡಾನೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೋ ಬಂದು ಲುಕ್ಮಾನು ಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಂದಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ಭರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಮಗೂ ಕೂಡ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಲಹೆ ತೋಚಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರ ಉಪಕ್ರಮ.

(iii) *Re: failure of electricity in Bhadigund Lime Stone Mines*

SRI S. M. SHEERANALY CHANDRSEKHAR (Hosanagar).—Madam I call the attention of the Minister for Public Works and Electricity to the failure of electricity in Bhadigund Lime stone mines owned by the MISL, Bhadravathi which has concerned labourers.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—(Minister for Public Works).—Power supply to Bhadigund Mines is made by the Mysore State Electricity Board from Bhadravathi Master Unit Sub-station by rural feeder which is feeding many villages and Irrigation Pump sets. This rural feeder including its branches and sub-branches totals to 160 KMs. of feeder route, passing through shrub forest, areca gardens and other obstructive growth. In spite of routine maintenance this feeder is subject to many transient faults such as tree branches, birds, monkeys conductor swings during storms, insulator fracture etc., From 1st July 1971 to 30th June 1972 the feeder has suffered interruption for 55 hours due to temporary faults and interruptions due to shut-down for repairs and maintenance and for 66 hours and 29 minutes of power failure i.e., a total interruptions of 121 1/2 hours for the whole year comprising 8760 hours. However, most of the pre-arranged maintenance works have been carried out on Sundays and holidays. The Board has also made arrangements for thorough inspection and repairs to the line. Nevertheless, an altogether uninterrupted power supply on a rural feeder is not possible for the reasons mentioned above. If the M.I.S.L. wants a direct feeder for the Bhadigund lines, the same will be arranged by the Board provided MISL pays to the Mysore State Electricity Board the cost of construction of such an exclusive feeder to the mines.

It was, however, been reported by the M.I.S.L. that due to the above interruptions operations of no plant suffered for want of lime stone and no monetary loss was caused to the M.I.S.L. or to the contract feeder.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಎಂ.ಐ.ಎಸ್.ಎಲ್. ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಲುಕ್ಸನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ರಜಾದಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸುಳ್ಳು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಸುಳ್ಳು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ರಜಾ ದಿನ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ೩—೪ ದಿವಸದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಗಾರರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೂ ಕೂಡ ಲುಕ್ಸನು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.—೩—೪ ದಿವಸದಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಶ್ರುತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರೆಂಟ್ ಫೈಲ್ಯೂಯ್ ಆಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೩೩% ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ೮೩.೬ ಗಂಟೆಗಳ ಪೈಕಿ ೧೨೧ ೧/೨ ಗಂಟೆಗಳು ಕೆಲಸನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒದಿರಾವ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದಲೇ ಶ್ರುತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಎಂ.ಐ.ಎಸ್.ಎಲ್. ಅವರಿಗೆ ಡೈರಕ್ಟ್ ಲೈನ್ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಾಮರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಡೈರಕ್ಟ್ ಲೈನನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಎಂ.ಐ.ಎಸ್.ಎಲ್. ರವರಿಗೆ ಸುಲಭ ದರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಚಕ್ರಿಯನ್ನು ಬದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಷೆಡ್‌ಡೌನ್ ಆಗತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಅವರ ಹೆತೋಟಿಗೆ ಮೀರಿದುದು. ಇದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಆಗುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಎಂ.ಐ.ಎಸ್.ಎಲ್. ಅವರು ತಮ್ಮ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟರೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ. ಅವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೂ ಅಲ್ಲ, ಯೋಗ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ.

PAPERS LAID ON THE TABLE

SECRETARY I beg to lay on the Table the Third list of Unstarred Questions and Answers.